

รหัสโครงการ : RDG48O0050

ชื่อโครงการ : การจัดการการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่นของจังหวัด
ภูเก็ต พังงา และกระบี่

ชื่อนักวิจัย : รุ่งรัตน์ ทองสกุล, มยุเรศ ตนะวัฒนา, วชิราภรณ์ ชนะศรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

E-mail Address : rungrat.th@chaiyo.com

ระยะเวลาโครงการ : 1 กันยายน 2548 – 31 สิงหาคม 2549

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาลักษณะ และแนวทางการจัดการการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่นของชุมชนชาวไทยถิ่น ชาวไทยเชื้อสายจีน ชาวไทยมุสลิม และชาวเลโดยมีส่วนร่วมของทุกภาคี เพื่อให้เป็นที่ถูกใจของนักท่องเที่ยว

การดำเนินงาน

เก็บข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับลักษณะการจัดการการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่นของชุมชนต่าง ๆ ทั้ง 4 ชุมชน จากทั้ง 3 จังหวัด โดยสอบถามเจ้าบ้าน ผู้นำชุมชน มัคคุเทศก์ เจ้าของธุรกิจการท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการการท่องเที่ยว เก็บข้อมูลจากนักท่องเที่ยว ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเกี่ยวกับความพึงพอใจ ความสนใจ และความคาดหวังต่อการจัดการการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่น สำหรับใช้เป็นข้อมูลประกอบการหาแนวทางการจัดการที่เหมาะสมโดยมีส่วนร่วมของทุกภาคี เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว

สรุปผล

1. ลักษณะการจัดการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่นชุมชนชาวไทยถิ่นยังไม่มีระบบการจัดการในการนำเสนอเพื่อการท่องเที่ยวที่ชัดเจน เพราะวิถีชีวิต ประเพณีของชุมชนที่เป็นอยู่ยังไม่โดดเด่นพอ ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นแม้จะมีความโดดเด่นก็ไม่ใช่ที่ต้องการเยี่ยมชมของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่

ชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนมีวิถีชีวิต ประเพณี ที่น่าสนใจ มีการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นไม่มีการนำเสนอเพื่อการท่องเที่ยวอย่างชัดเจน

ชุมชนชาวไทยมุสลิมมีวิถีชีวิต ประเพณี ที่น่าสนใจ มีการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนแต่ยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจนนัก ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นไม่มีการนำเสนอที่เป็นระบบอย่างชัดเจน

ชุมชนชาวเลมีวิถีชีวิต ประเพณี ที่น่าสนใจ เพราะความเป็นชนกลุ่มน้อย แต่ไม่มีการจัดการเพื่อการท่องเที่ยวที่เป็นระบบ ส่วนวรรณกรรมท้องถิ่นไม่มีการนำเสนอที่เป็นระบบอย่างชัดเจนเนื่องจากใช้ภาษาชาวเล จึงทำให้เข้าใจเรื่องราวได้ยาก

2. แนวทางการจัดการการท่องเที่ยววิถีชีวิตชุมชน ประเพณี และวรรณกรรมท้องถิ่น

ชุมชนชาวไทยถิ่นควรจะได้มีการจัดทำหมู่บ้านศิลปินขึ้นเพื่อเป็นศูนย์รวมวัฒนธรรมของชุมชน มีการจัดตั้งศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ร้านอาหารพื้นบ้าน ของที่ระลึก ที่พักแบบโฮมสเตย์ มีการบริการที่ดี มีการประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบอย่างทั่วถึง โดยภาคีต่าง ๆ จะต้องมีส่วนร่วมในการผลักดัน และดำเนินงาน

ชุมชนชาวไทยเชื้อสายจีนควรจัดให้มีการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน มีภาคีทุกภาคที่มีความรู้ อย่างแท้จริง มีการจัดทำป้ายเส้นทางที่ชัดเจน จัดการจราจรให้คล่องตัว มีพิพิธภัณฑ์ที่มีข้อมูลต่าง ๆ ครบถ้วน โดยภาคีต่าง ๆ จะต้องมีส่วนร่วมในการผลักดัน และดำเนินงาน

ชุมชนชาวไทยมุสลิมควรจะได้มีการนำเสนอให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสวิถีชีวิตชุมชนอย่างแท้จริง มีสาธารณูปโภคที่จำเป็นอย่างครบถ้วน และเหมาะสม มีป้ายบอกเส้นทางที่ชัดเจน มีจุดบริการนักท่องเที่ยว รวมทั้งเอกสารประกอบการท่องเที่ยว โดยภาคีต่าง ๆ จะต้องมีส่วนร่วมในการผลักดัน และดำเนินงาน

ชุมชนชาวเลควรจะรักษาเอกลักษณ์ของชุมชนให้ดำรงอยู่บนพื้นฐานของความอยู่รอดหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้าไปดูแลจะต้องเข้าใจ และดำเนินการอย่างเหมาะสมไม่ให้กระทบกระเทือนต่อวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม มีศูนย์บริการนักท่องเที่ยว ศูนย์แสดงวิถีชีวิตชาวเล โดยภาคีต่าง ๆ จะต้องมีส่วนร่วมในการผลักดัน และดำเนินงาน

คำหลัก : วิถีชีวิตชุมชน, ประเพณี, วรรณกรรมท้องถิ่น

Project Code : RDG48O0050
Project Title : Tourism Management in community way of life, tradition and local literature in Phuket, Phang-nga and Krabi Province
Investigators : Thongsakul R., Tanawattana M., Chanasri W.
Phuket Rajabhat University
E-mail Address : rungrat.th@chaiyo.com
Project Duration : 1 September 2005 – 31 August 2006

Abstract

Objectives

To study the characteristics and ways of tourism management in community way of life, tradition and local literature of Chinese-Thai, Muslim-Thai and fisherman communities by participation from every organization in order to satisfy the tourists.

Methods

Data were collected in detail of the characteristics of tourism management in community way of life, tradition and local literature from 4 communities in 3 provinces. The house holders, local leaders, guides, business owners in tourism arrangement were interviewed to obtain these data. Thai and foreign tourists were also interviewed in the area of satisfaction, interest and expectation in the tourism management through community way of life, tradition and local literature to gain the appropriate management by participation from every section and subsequently response to the requirement of tourists.

Conclusion

1. Characteristics of tourism management in community way of life, tradition and local literature.

There is no obvious management system among local Thai communities in tourism, as their way of life, tradition are not remarkable. Though the local literature is distinct, the tourists rarely pay attention to this.

Chinese-Thai community has interesting way of life and tradition. The management is set by local participation but it is still ambiguous. For local literature, there is no observable arrangement in tourism.

Muslim-Thai community has interesting way of life and tradition. The management is co-operated by local people but it is still ambiguous. For local literature, there is no systematic arrangement for tourism.

Fisherman community has interesting way of life and tradition because of its ethnic minority. Anyway there is no systematic tourism management. For local literature, there is no efficient arrangement for tourism and it is quite difficult to understand the local language.

2. Way of tourism management in community way of life, tradition and local literature

Local Thai community should organise the artist village as the local tradition centre. Visitor centre, local food restaurant, gift shop, home stay, good service and proficient publication should be established primarily for tourists. Every section must participate in these procedures.

The sustainable tourism should be applied for Chinese-Thai community by arranging knowledgeable guide, clear walk-way sign, convenient transportation, and inspired museum. Every section must participate in setting the processes in motion.

There should be the opportunity for tourists to explore Muslim-Thai's way of life. Appropriate facility, apparent direction sign, tourist centre and information pamphlet should be prepared by all sectors.

Fisherman community should maintain the local identity based on the survival. Organisation taking care of this community must realize in this point, then process in the appropriate way and not disturb the original way of life. Visitor centre and local way of life centre should be set up by every section's contribution.

Keyword: Community way of life, Tradition, Local literature